

Terugblik 2024

Inhoudsopgave

ABC	3	Monitoring	15
Gerealiseerde projecten 2024	4	Inzichten uit indicatoren	17
Projecten uitgelicht	5	Biodiversiteit stimuleren	17
<i>Verwijderen zinloze verharding (1.3)</i>	5	<i>Kwaliteit van groen nulmeting (2020 & 2022)</i>	17
<i>Groeninitiatieven nader uitgelicht (1.2)</i>	7	<i>Kwantiteit aan groen nulmeting (2020 & 2022)</i>	17
<i>Bomen als Groen kapitaal (1.4)</i>	9	Klimaatbestendig inrichten	18
Inspanningen	10	<i>Nulmeting (2020, 2022 & 2023)</i>	18
Financiën	11	Zorgen dat groen beter bijdraagt aan onze vitaliteit (2023)	18
Groene netwerken	11	<i>Beleving van groen</i>	18
Lokaal, inheems en biologisch	11	<i>Toegang tot groen nulmeting</i>	18
Communicatie	12	Monitoring en participatie	19
Vergroenen Speelplekken (1.1)	12	Meetnet Urbane Soorten	19
600 boompjes voor particuliere tuinen	13	Tel Insecten Mee	19
Bushokjes	14	Wildcameraproject	19
Maandelijkse digitale nieuwsbrief	14	Andere projecten en het Programma Groen	19

De terugblik over 2024 beslaat de periode tot en met oktober 2024 dus niet een volledig jaar.

ABC

Het Programma Groen kent 3 doelen:

Biodiversiteit stimuleren

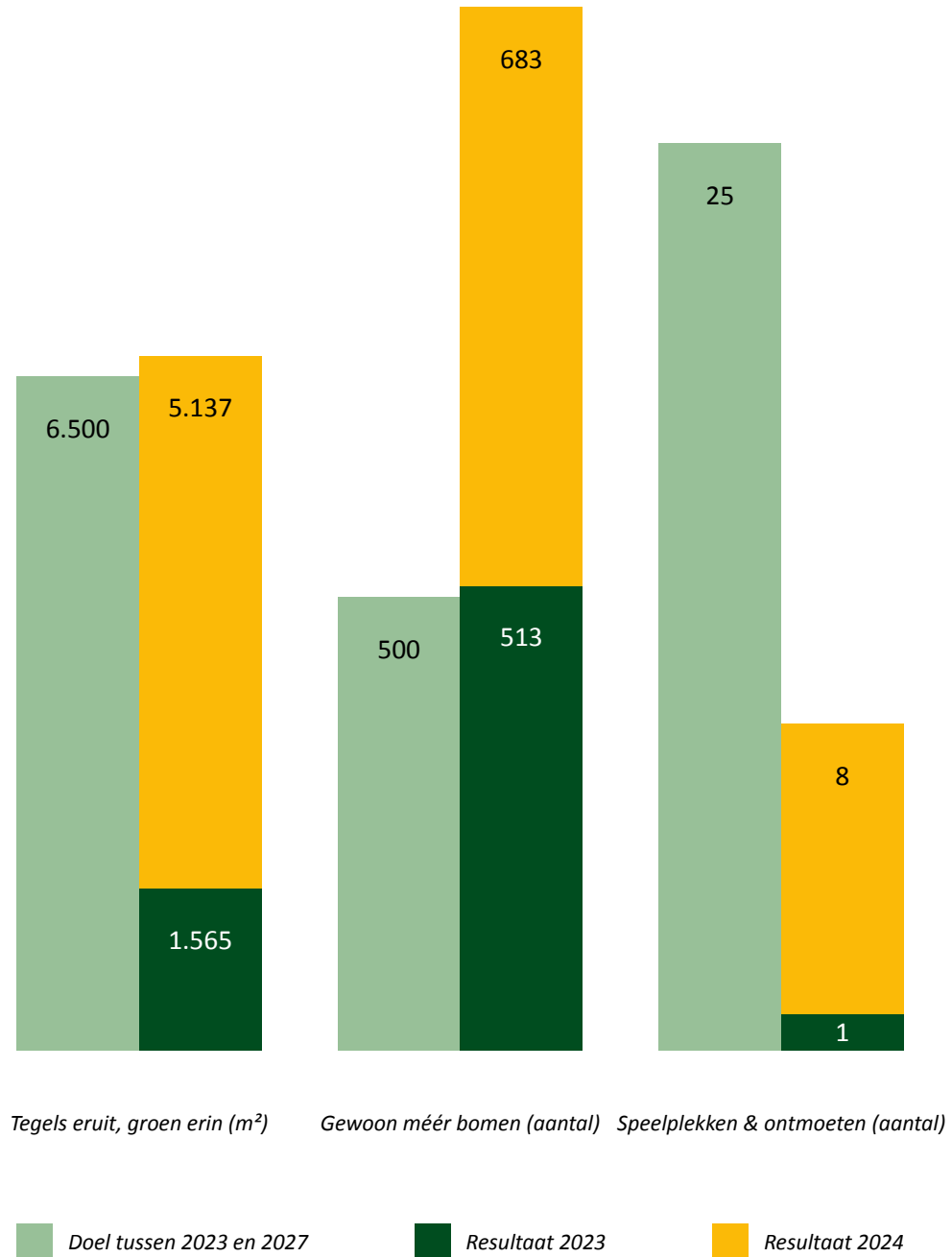

Klimaatadaptief inrichten

Zorgen dat groen beter bijdraagt aan onze vitaliteit

Het ABC bestaat uit een vertaling van deze doelen in voor iedereen zichtbare en beleefbare indicatoren van het Programma Groen. Wat zien de inwoners op straat en in hun buurt? Tussen 2023 en 2027 willen we 6.500 m² tegels vervangen (linker kolom) door groen, 500 bomen planten (middelste kolom) en 25 speelplekken vergroenen (rechter kolom).

Gerealiseerde projecten 2024

Afgelopen jaar is in het uitvoeringsprogramma gewerkt aan 11 projecten. De te vergroenen speelplekken van 2023 zijn opgeleverd. De andere projecten zijn in voorbereiding, uitvoering of opgestart. Op de projectenkaart Programma Groen is te zien hoe de projecten zijn verdeeld over Hilversum. Tot nu toe is er veel geïnvesteerd in de meest versteende buurten van de stad. Naast de projecten hebben we ook gewerkt aan de inspanningen. Elders in deze terugblik staat een overzicht van wat daarvan afgelopen jaar is opgepakt.

1.1 Vergroenen speelplekken 2023

Lutherhof: gereed
Hoviusstraat: gereed
Klavermeent: gereed
Zevenbergen: gereed
Ruitersweg: gereed
Goudwesmeent: gereed

1.2 Stimuleren groeninitiatieven

Voor 2024 zijn 30 initiatieven die in 2023 waren ingediend in behandeling genomen. Dit jaar zijn 12 initiatieven gerealiseerd en 9 zijn nog in uitvoering, 5 staan on hold of schuiven door naar 2025 en 4 zijn afgewezen. Er vindt nog evaluatie plaats om te zien op welke wijze we de groeninitiatieven voort zullen zetten.

1.3 Verwijderen zinloze verharding

In 2024 is een oppervlak van 5.137 m² aan zinloze verharding verwijderd. 3.548 m² groen is toegevoegd aan de openbare ruimte en inwoners hebben 1.589 m² aan tegels van particuliere grond verwijderd.

1.4 Bomen als groen kapitaal

Om de groene baten optimaal te kunnen leveren is het belangrijk dat bomen in een goede en gezonde standplaats staan. Daarvoor is gestart met het verzamelen van gegevens:

- uitbreiding bomenpaspoort in jaarlijkse schouwronde
- inkoop data boomkroonbedekking en wortelrisicozones
- voorbereiding standplaatsonderzoek

Projecten uitgelicht

Verwijderen zinloze verharding (1.3)

Het doel in het Uitvoeringsprogramma Groen is 6.500 m² zinloze verharding verwijderen tussen 2023-2027. In 2024 hebben we dit doel reeds gehaald met ruim 6.700 m² verwijderde verharding (tot begin november 2024). Naast bestaande projecten zoals het vergroenen van speelplaatsen, is ook bij andere werkzaamheden zoals bij vervanging van riool extra vergroening aangebracht in de straat. Daarnaast is dit jaar bij de Kamerlingh Onnesweg een grote strook verharding omgezet naar groen.

Hilversum heeft dit jaar voor de eerste keer meegedaan aan het NK Tegelwippen. We zijn met 38.424 tegels (422,79 tegels/1000 inwoners) geëindigd op de 15^e plaats. Niet alle inwoners hebben de tegels doorgegeven aan NK Tegelwippen, waardoor het daadwerkelijke aantal gewipte tegels hoger ligt. Deelname aan deze wedstrijd heeft voor extra energie gezorgd op het verwijderen van verharding. Binnen de gemeentelijke organisatie is er met positieve energie meegedacht om kansen te verzilveren in de openbare ruimte. Uit de stad hebben we veel positieve reacties gekregen op de inzet van de tegeltaxi. Meer dan 1400 m² verharding is hiermee opgehaald bij 214 huishoudens.

Enkele citaten uit de enquête over de tegeltaxi:

De tegeltaxi haalde bij 214 huishoudens tegels op

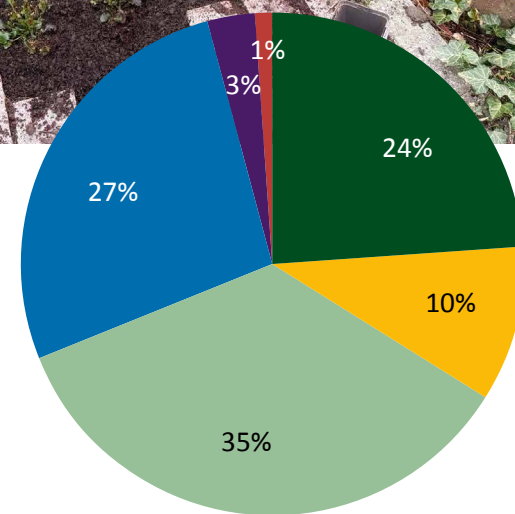

Startsein van het NK tegelwippen 21 maart 2024

Het startsein van het NK Tegelwippen vond plaats op 21 maart 2024 voor het stadskantoor om als gemeente het goede voorbeeld te geven. Wijkregisseurs, toezichhouders en groene ambassadeurs uit Hilversum waren voor de aftrap aanwezig. Het kampioenschap liep tot 31 oktober 2024.

Verwijderde verharding	M ² gewipt
Vergroening speelplaatsen	1.212
Vervanging riool	536
Losse projecten	1.800
Tegeltaxi particulier	1.400
Buurtacties particulier	144
Geveltuinen	45
Totaal	5.137

Verdeling m² van de verwijderde verharding

- Vergroening speelplaatsen
- Vervanging riool
- Losse projecten
- Tegeltaxi particulier
- Buurtacties particulier
- Geveltuinen

M² vergroening

Op basis van de aanmeldingen van de tegeltaxi is in onderstaande tabel te zien dat in alle wijken inwoners actief zijn geweest. Ook 3 buurtacties waar 40 huishoudens aan mee hadden gedaan zijn in deze tabel verwerkt.

Postcode	Deelnemers	M² gewipt
1211	38	140,5
1212	3	20
1213	6	29
1214	28	212
1215	20	103,5
1216	8	64
1217	4	55
1218	15	138
1221	30	261
1222	30	245
1223	32	319
Totaal	214	1587

Aantal huishoudens per postcodegebied dat actief is geweest met tegelwippen.

Groeninitiatieven nader uitgelicht (1.2)

In 2024 werden 30 initiatieven vanuit 2023 in behandeling genomen.

Initiatief	Eenvoudig	Middelcomplex	Complex	Totaal
Gerealiseerd	8	2	2	12
In behandeling	1	5	3	9
Doorgeschoven 2025		1		1
Actie bij inwoner		2		2
On hold (planning)			2	2
Afgewezen/ ingetrokken	1		3	4
Totaal	10	10	10	30

Begin november zijn van deze initiatieven 12 gerealiseerd en 9 zijn nog in behandeling. Vooral uit de meest versteende buurten zijn veel initiatieven binnengekomen, zoals Kleine Driftbuurt, Liebergen, Vitusbuurt, Havenstraatbuurt, Geuzenbuurt en Kerkelanden. Enkele initiatieven zijn te groot om direct te realiseren. Vooral de capaciteit om deze goed op te pakken met een projectleider is beperkt.

Voorbeelden van simpele initiatieven zijn: boomspiegels beplanten en vergroten, bollen planten, geveltuinen aanleggen, lezingen over biodiverse thema's organiseren en het maken en uitzetten van eendenkorven voor wilde eenden. Middelcomplexe initiatieven zijn bijvoorbeeld gevels laten begroeien, paaltjes en poeven vervangen door bloembakken en klimplantpalen plaatsen als een boom niet mogelijk is. Complexe vraagstukken zijn de aanleg van een wadi, vergroenen van speelplekken, het realiseren van een buurtparkje en de aanleg van een minibos.

Enkele initiatieven zijn afgewezen omdat deze conflicteren met ons beleid, bijvoorbeeld vanwege verkeersveiligheid of vanwege een te beperkte toegankelijkheid. Voorbeeld hiervan is het vervangen van een gangpad door houtsnippers. Daar waar een initiatief niet mogelijk is, proberen we tot een alternatief te komen.

Een foto-impresie van gerealiseerde initiatieven

Initiatieven die zijn uitgesteld worden veelal afgestemd op werkzaamheden en projecten die al gepland staan. Een initiatief dat meer tijd vraagt is bijvoorbeeld het vinden van een goede plek voor een ecohedraal en het beheer

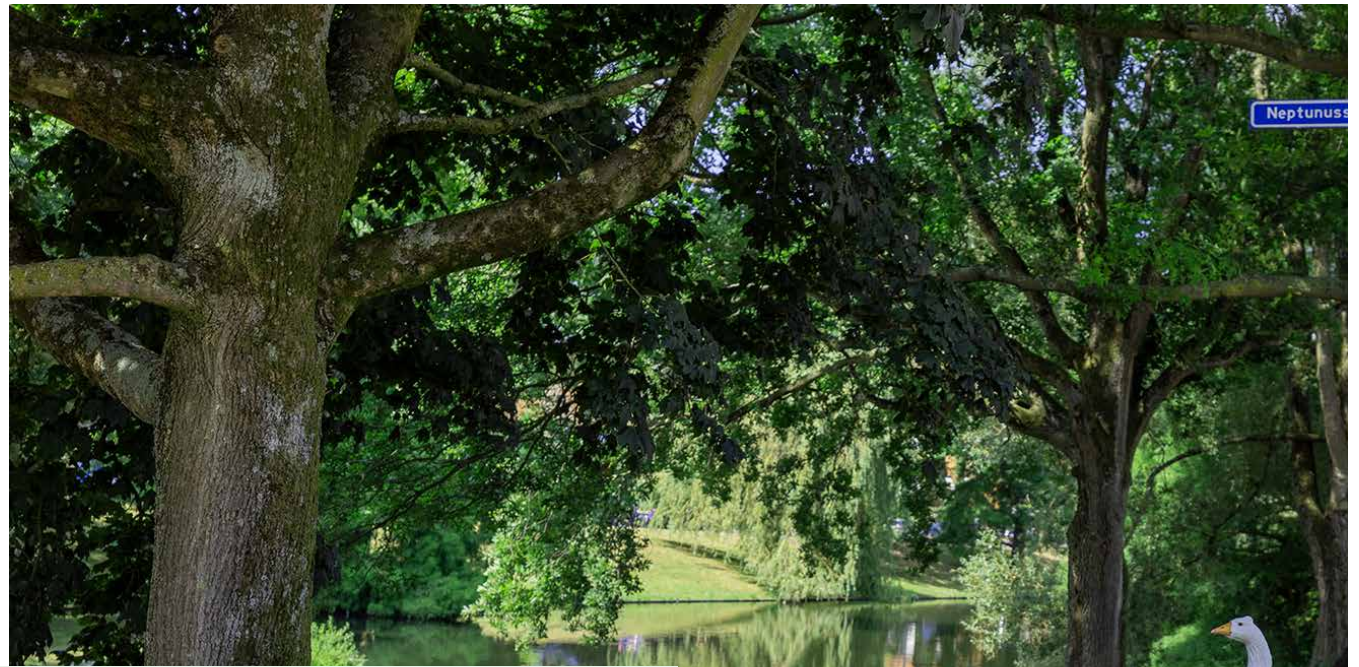
daarvan. Het Jan Kortplein is een initiatief dat is omarmd als nieuwe koele plek en dat een apart project is geworden. Weer een ander project wordt meegenomen in vervanging riolering en herinrichting van de openbare ruimte.

Bomen als Groen kapitaal (1.4)

In 2024 is begonnen met het project 12 Bomen als Groen Kapitaal (uitvoeringsprogramma blz. 20). Om de groene baten optimaal te kunnen leveren is het belangrijk dat bomen in een goede en gezonde standplaats staan. We brengen het boomkroonvolume in beeld en we doen onderzoek naar waar verbetering van de standplaats nodig is. Het onderzoek zal aanbevelingen en een plan van aanpak bevatten ten aanzien van het boombeheer in het algemeen en specifiek ten aanzien van standplaatsverbetering. Het project bestaat uit een aantal onderdelen.

1. In de jaarlijkse schouw (telkens een kwart van het areaal gemeentebomen) worden de aspecten kwaliteit (beheerbaarheid) en waarde (bijdrage aan ecosystemendiensten) toegevoegd aan het boompaspoort.
2. Dit jaar zijn voor het eerst data van het boomkroonoppervlak aangekocht. Team Informatie-management ontwikkelt komend jaar een rekenmodule die het boomkroonoppervlak combineert met de boomhoogte zodat het boomkroonvolume kan worden berekend en gemonitord.
3. De opdracht voor het standplaatsonderzoek staat op korte termijn ingepland. In dit onderzoek worden op basis van categorieën van standplaatsen en de kwaliteit van de bomen (kroonvolume, beheerbaarheid etc.) aanbevelingen gedaan voor beheer en investeringen.

De boomdata worden tevens meegegeven aan elke partij die ondergrondse werkzaamheden gaat uitvoeren in Hilversum.

Inspanningen

In het Programma Groen Hilversum 2040 zijn 9 inspanningen omschreven. Deze inspanningen beschrijven de principes die we meenemen in ons dagelijks werk als gemeente, zoals bij het adviseren bij ontwikkelingen, het ondersteunen van bewonersinitiatieven, het toetsen van bouwplannen, het beheren van groen en het ontwerpen van de openbare ruimte. Sommige inspanningen hebben ook betrekking op het werk en initiatieven van inwoners, instanties en ondernemers. In 2024 is op veel manieren invulling gegeven aan de 9 inspanningen. Een kleine greep uit de inspanningen:

Overgangen en verbindingen maken tussen verschillende groengebieden binnen en buiten de stad.

De Groene Schakel is dit jaar voltooid, een netwerk van ecoducten over de A27 en faunatunnels onder de spoorbaan. De Groene Schakel is een belangrijke schakel in het in stand houden en vergroten van de biodiversiteit in het Gooi. (Inspanning 1. Groengebieden binnen Hilversum met elkaar en met het buitengebied verbinden; Inspanning 9. Zorgen voor toekomstbestendige natuurgebieden en landschappen)

Zorgen dat stadsranden waar mogelijk natuurlijker worden met inheemse planten en deze te laten verruigen.

Toepassing van stinzenbollen en kruidenrijk grasmengsel langs de Kamerlingh Onnesweg. (Inspanning 3. Binnenstedelijk groen, zowel openbaar als privé, natuurlijker inrichten en beheren)

Financiën

In de voorjaarsnota 2024 zijn de meeste investeringsbudgetten voor het Programma Groen met 30% verhoogd. Aanleiding voor deze verhoging waren de eerste aanbestedingsresultaten (vergroenen speelplekken) en het gegeven dat de budgetten in het uitvoeringsprogramma zijn gebaseerd op niet geïndexeerde ramingen uit begin 2022. Omdat in de raming van het project Oude Haven nog financiële ruimte zat is voor dat specifieke project geen budgetverhoging aangevraagd. In de voorjaarsnota is ook extra exploitatiebudget van € 100.000 toegekend voor de verdere afhandeling van groeninitiatieven.

Behalve aan groeninitiatieven werd het exploitatiebudget in 2024 onder meer besteed aan het NK tegelwippen, monitoring, inkoop van bomendata, onderzoek en communicatiecapaciteit en –middelen.

Groene netwerken

Wij organiseren jaarlijks twee groene netwerkborrels zodat zowel individuele initiatiefnemers, georganiseerde initiatiefnemers en onze interne stakeholders elkaar kunnen ontmoeten. Gebleken is dat alle stakeholders bij elkaar (juist ook intern en extern) enthousiasmeert en motiveert om het ‘groene werk’ voort te zetten. Men kan uitdragen waar hij/zij/hen aan werkt en waar hij/zij/hen voor staat. Ook zet het aan tot meer kruisbestuivingen en samenwerkingen. Kortom, expliciet onze dank uitspreken én tegelijk de gelegenheid bieden om te netwerken wordt erg gewaardeerd.

Lokaal, inheems en biologisch

Sinds dit jaar werken we samen met lokale kwekers met een waardebon voor inheemse, biologische beplanting voor geveltuintjes. Hiermee stimuleren we toepassing van inheemse beplanting die meer bijdraagt aan biodiversiteit dan de meeste uitheemse beplanting.

Communicatie

Communicatie speelt een belangrijke rol binnen het Programma Groen. Het afgelopen jaar is er veel inzet geweest op communicatie en participatie, bij zowel projecten als programma brede onderwerpen. Alle communicatie wordt onder de paraplu 'Groen in Beweging' ondergebracht, met herkenbare vormgeving, kleuren en kernboodschappen. Hieronder lichten we drie onderwerpen uit die veel aandacht hebben gekregen.

Speelplek Lutherhof

Opening speelplek Klavermeent

Vergroenen Speelplekken (1.1)

In 2024 zijn de vergroende speelplekken van 2023 opgeleverd. Voor de zomervakantie werden de speelplekken aan de Klavermeent en de Lutherhof feestelijk geopend. De resterende vier speelplekken moesten voor uitvoering wachten tot het nieuwe plantseizoen in het najaar van 2024.

De vergroeningsslag wordt gewaardeerd; de participatiebijeenkomsten zijn specifiek gericht op kinderen, de meeste gebruikers van de plekken en zijn op de plek zelf. Tevens is er de mogelijkheid om online mee te denken. Voor elk plein kennen de bijeenkomsten verschillende niveaus. De eerste participatiebijeenkomst richt zich op het samen creëren met kinderen en omwonenden; het ophalen van alle wensen die de input zijn voor het eerste schetsontwerp. De tweede bijeenkomst zijn deze wensen uitgewerkt tot een voorlopig ontwerp en kunnen bewoners en andere belanghebbenden hun mening geven. Meestal is er daarna overeenstemming, maar als de wensen wat meer uiteenlopen komt er nog een derde participatiebijeenkomst. De bijeenkomsten werden goed bezocht door jong en oud.

600 boompjes voor particuliere tuinen

In oktober en november hebben we gratis inheemse boompjes voor particuliere tuinen weggegeven onder de noemer 'Gewoon méér bomen'. Boompjes weggeven is een laagdrempelige manier om inwoners te helpen hun tuin te vergroenen. Zo zorgen we samen voor meer groen en vergroten we de biodiversiteit in Hilversum.

De inschrijving verliep online en tijdens het DuurSamen Festival 2024 in en rond het Duurzaamheidscentrum. Om inwoners op de hoogte te stellen van deze actie, hebben we verschillende communicatiemiddelen ingezet: onze website, de gemeentelijke sociale-media-kanalen, de gemeentelijke pagina in de Gooi en Eembode en de digitale nieuwsbrief Groen in Beweging.

Op sociale media is twee keer gepost en heeft deze actie veel aandacht gekregen, met een bereik van 1512 lezers. Uiteindelijk zijn er meer dan 600 aanmeldingen voor een gratis boompje binnengekomen – en we hadden er 'maar' 600 te vergeven. We hebben de mensen die naast het net visten een plek op de wachtlijst aangeboden voor volgend jaar. De animo is dus omhooggegaan vergeleken met 2023 toen het er rond de 430 inschrijvingen waren voor 500 boompjes.

Bushokjes

Vanaf juni zijn door heel Hilversum nieuwe abri's (bushokjes) geplaatst. De nieuwe abri's zijn duurzaam, groen en modern. Alle nieuwe abri's hebben een groen dak, 30 hebben een bijenhotel en bij 20 abri's zijn groene wanden met planten geplaatst. Zo dragen de bushokjes bij aan de leefomstandigheden van dieren in de stad en biodiversiteit. Voor 4 abri's heeft Programma Groen een permanente plek om informatieposters in te hangen die de bezoeker voorziet in ecologische kennis over het gebied waar de abri staat. Een leuke bijkomstigheid is dat we voor het prachtige beeldmateriaal samengewerkt hebben met diverse fotograferende stakeholders.

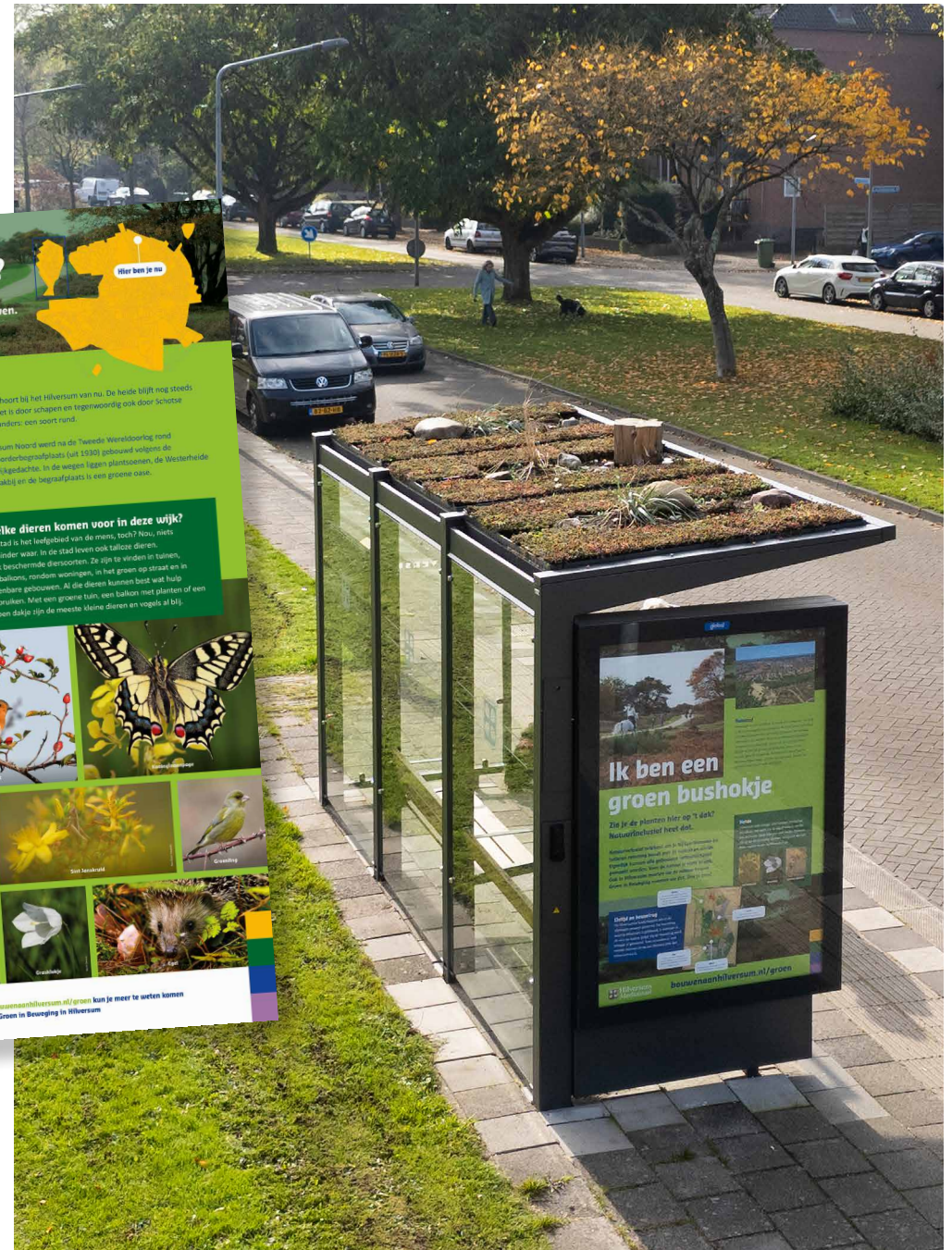
Maandelijkse digitale nieuwsbrief

Dit jaar hebben we de maandelijkse digitale nieuwsbrief, vol nieuws en activiteiten rondom Groen in Beweging gecontinueerd. De nieuwsbrief heeft momenteel 806 abonnees. In deze nieuwsbrief delen we ons eigen nieuws, maar ook nieuws en activiteiten van onze eerste ring stakeholders, zowel intern als extern. We vragen hen elke maand actief om input.

Voorbeeld poster heidelandschap

Bushalte laan 1940-1945 (heide)

Monitoring

Monitoring In 2024 is verder gewerkt aan het monitoringsprogramma van het Programma Groen. Voor het monitoren van de doelen van Programma Groen is een lijst met indicatoren vastgesteld. Voor monitoring wordt gebruik gemaakt van gemeentelijke data. Van sommige indicatoren hebben we daarom ook gegevens uit eerdere jaren. In 2021 is in het kader van de Groene Stad Challenge op verschillende indicatoren een 0-meting gedaan op basis van satellietbeelden uit 2020. Dit is de basis voor de monitoring van de doelen 'Biodiversiteit vergroten en Klimaatbestendig inrichten'. Voor het doel 'Bijdrage van groen aan vitaliteit' wordt gebruik gemaakt van de Hilversum monitor. De onderstaande indicatoren worden jaarlijks gemonitord. Dit jaar zijn de resultaten op basis van luchtfoto's uit 2022 met de gemeente gedeeld en zijn de gegevens uit 2020 en 2022 met elkaar vergeleken.

Dat betekent dat de inspanningen uit Programma Groen nog niet terug te zien zijn in de gegevens, want het Programma Groen is eind 2022 vastgesteld.

Doel	Thema	Indicator	Meetjaar(en)
 Biodiversiteit stimuleren	Kwaliteit van groen	boomkroonvolume	Nog niet beschikbaar
		score verdeling van grijs vs groen en blauw	2020, 2022
		verhouding lage, middelhoge, en hoge vegetatie	2020, 2022
		gemiddelde gezondheid van het groen	2020, 2022
		populatiegroottes urbane vogelsoorten	Ingekocht, nog niet geanalyseerd
		vegetatie distributiescore	2020, 2022
	Kwantiteit aan groen	m ² openbaar groen binnen de bebouwde kom per inwoner	2020, 2022
		m ² groen per inwoners	2020, 2022
		% groen van totaaloppervlak per buurt	2020, 2022
 Klimaatbestendig inrichten	Hittestress en Koelte	boomkroonbedekking	Ingekocht, nog niet geanalyseerd
		oppervlakte waar afstand tot groene koele plekken meer dan 300 m is.	2022
		% groen van totaaloppervlak per buurt	2020, 2022
		schaduw op belangrijke fiets/wandelroutes	2022
		last van hitte op warme dagen	2023
 Zorgen dat groen beter bijdraagt aan onze vitaliteit	Beleving van groen	positieve houding tegenover natuurlijk ogend (dus minder intensief beheerd) openbaar groen	2020 t/m 2023
		mate waarin groen uitnodigt tot bewegen in de buurt	2023
	toegang tot groen	tevredenheidsscore aanwezigheid en kwaliteit van groen in eigen buurt	2023

Inzichten uit indicatoren

In dit deel staan de belangrijkste inzichten uit de gegevens die tot nu toe opgehaald zijn. Omdat monitoring pas net begonnen is schetsen de inzichten een beeld en dienen deze vooral als nulmeting. De ontwikkelingen die we hier schetsen dateren van (kort) voor het vaststellen van het Programma Groen. We kunnen nog niet spreken van trends of effecten. De effecten van het Programma Groen zullen in de monitoring van de komende jaren duidelijk gaan worden.

Biodiversiteit stimuleren

Kwaliteit van groen nulmeting (2020 & 2022)

De kwaliteit van het groen in Hilversum is goed, maar er is ruimte om te verbeteren.

Hilversum heeft gemiddeld veel groen ten opzichte van verharding. Bovendien scoort het groen gemiddeld op de gezondheidsscore. Op beide indicatoren is ruimte voor groei. Bovendien is het groen in Hilversum niet evenredig verdeeld

in de buurten (lage distributiescore). Hierdoor is het groen slecht verbonden. De vraag is of het ruimtelijk mogelijk is om de verbondenheid betekenisvol te kunnen verbeteren.

Hilversum benadert de vegetatie ambities (bomen, struiken en gras).

Hilversum benadert de gestelde ambitie voor hoge vegetatie (30%), maar de ontwikkeling is in de periode voor het programma Groen licht achteruitgegaan (1% afname 2022 t.o.v. 2020). Hetzelfde geldt voor de ambitie voor de lage vegetatie (20%). Op de ambitie voor middelhoge vegetatie (struiken) schieten we nog tekort met 5,1%: we zijn nog lang niet in de buurt van onze ambitie (15%).

Er zijn geen grote veranderingen in kwaliteit van het groen gemeten in de nulmetingperiode.

Op een paar buurten na zijn de veranderingen in de indicatoren van de kwaliteit van het groen klein. De meeste indicatoren zijn minder dan 5% toe- of afgenomen in 2022 t.o.v. 2020. Er zijn nog onvoldoende data om te kunnen zeggen of dit zo zal blijven.

De kwaliteit van het groen neemt lichtelijk af in de nulmetingperiode.

Ondanks dat er geen grote veranderingen zijn nemen de kwaliteit van het groen indicatoren

over de periode tot 2022 in de meeste buurten af. Zo neemt de verharding naar verhouding toe en gaat het aandeel bomen achteruit. Dit is in lijn met landelijke trends. De gelijke verdeling van het groen over Hilversum verbetert licht.

Kwantiteit aan groen nulmeting (2020 & 2022)

Er is geen verandering in totaaloppervlak aan groen in Hilversum in de nulmetingperiode.

Zowel in procenten van totaaloppervlak en m² per Hilversummer is onveranderd (schommelingen binnen de marge). Er zijn niet genoeg data om te kunnen zeggen of dit zo zal blijven. Wel zijn er grote verschillen tussen buurten. Buurten in het Centrum hebben weinig oppervlak groen.

Door methodologische beperkingen kunnen we nog niet veel zeggen over de kwantiteit van het groen per buurt.

De indicator m² groen per buurtinwoner laat met de rekenmethode van de Groene Stad Challenge ook demografische veranderingen zien. Op basis van de voorlopige analyse kunnen we stellen dat in de buurt Arenapark er een toename is in m² groen per buurtinwoner (geen demografisch effect). Er is zo'n 195 m² groen bijgekomen in 2022 t.o.v. 2020. Dit is bijna een verdubbeling (142% toename in m² per buurtinwoner).

Klimaatbestendig inrichten

Nulmeting (2020, 2022 & 2023)

De helft van Hilversummers ervaart veel tot enige overlast van hitte tijdens warme zomerdagen.

De meeste mensen die aangaven hitteoverlast te ervaren wonen in Oost, Noordoost en Centrum. Dit zijn ook de wijken waar relatief weinig groenbedekking is. Noordwest en Landelijk gebied ervaren het minste hitteoverlast.

Wijken waar hitteoverlast ervaren wordt, zijn ook wijken waar weinig groen is.

Buurten die weinig groen hebben liggen in wijken waar uit de Hilversum Monitor bleek dat veel tot enige hitteoverlast ervaren wordt. Dit komt ook overheen met de afstand tot koelte analyse, waar buurten zoals Liebergen, Centrum en Geuzenbuurt meer dan 400 m van koele groene plekken liggen.

Veel buurten in Hilversum hebben maar beperkt schaduw op fiets- en looproutes.

Dit zijn vaak ook buurten waar hitteoverlast ervaren wordt, zoals Centrum, Geuzenbuurt, Astronomische buurt. Anna's Hoeve en Kerkelanden zijn de buurten met het minste schaduw op fiets- en wandelroutes (minder dan 30% schaduw).

Zorgen dat groen beter bijdraagt aan onze vitaliteit (2023)

Beleving van groen

Hilversummers staan positief tegenover natuurlijk ogend groen.

Al sinds 2020 geven 60% van de inwoners dit aan. In de meeste wijken neemt de positieve houding tegenover natuurlijk ogend groen toe. Alleen Noordoost en Zuidwest wijken is de houding tegenover natuurlijk ogend groen neutraler geworden.

Hilversummers geven aan dat groen uitnodigt tot bewegen, behalve in het Centrum.

Het merendeel van de Hilversummers geeft in de 2023 nulmeting aan dat groen in grote of enige mate aanmoedigt tot bewegen in de wijk (63%). Het Landelijke gebied, Noordwest en Meent hoog scoren het hoogst in tevredenheid van groen. Het Centrum is het minst tevreden, waar bijna de helft aangeeft dat het groen nauwelijks tot helemaal niet uitnodigt tot bewegen (45%).

Toegang tot groen nulmeting

Hilversum krijgt een voldoende op aanwezigheid en kwaliteit van het groen in eigen wijk.

Gemiddelde tevredenheidsscore voor kwaliteit en aanwezigheid van groen voor Hilversum is voldoende (7,35). Landelijk gebied, Noordwest en de Meent geven gemiddeld een hoog cijfer (8-9). Het rapportcijfer voor het centrum is het laagst (6), waarmee het gemiddeld net voldoende krijgt.

Monitoring en participatie

Bij drie monitoringsonderwerpen is het afgelopen jaar gebruik gemaakt van de kennis en inzet van inwoners.

Meetnet Urbane Soorten

In samenwerking met SOVON en de Vogelwerkgroep Gooi en Omstreken zijn er vrijwilligers geworven voor het door SOVON gecoördineerde Meetnet Urbane Soorten (MUS). MUS is een landelijk meetnet dat de broedvogels in steden en dorpen in kaart brengt. Dankzij de inspanningen tellen deze vrijwilligers nu de broedvogels in heel Hilversum.

Tel Insecten Mee

In samenwerking met de Vlinderstichting worden op verschillende locaties in Hilversum door vrijwilligers vlinders, nachtvlinders en libellen geteld. Voor een periode van 5 jaar begeleidt de Vlinderstichting deze vrijwilligers.

Wildcameraproject

De afgelopen twee jaar hebben in 60 tuinen wildcamera's gestaan om te kijken wat voor een wilde dieren er in Hilversumse tuinen voorkomen. Zes vrijwilligers hebben deze camera's geplaatst en de foto's geanalyseerd onder begeleiding van een ecologisch adviesbureau. Het rapport met de uitkomsten kunt u lezen op bouwenaanhilversum.nl.

Andere projecten en het Programma Groen

Buiten de projecten die staan genoemd in het Uitvoeringsprogramma Groen 2023-2026 is in projecten, investeringsprogramma's en gebiedsagenda's vanuit het Programma Groen inhoudelijk ondersteund, zodat ook die ontwikkelingen bijdragen aan een groen en gezond Hilversum voor mens en dier. In 2024 werden 10 projecten uitgevoerd die bijdragen aan het Programma Groen. In de planvorming is vanuit het Programma Groen inhoudelijke inbreng geleverd. De bijdragen aan de doelen van het Programma Groen variëren van het vergroenen van wegbermen (klimaatadaptatie), het aanbrengen van meer gelaagdheid in beplanting (biodivers inrichten) tot het voor kinderen meer beleefbaar maken van groen (vergroenen speelplek Lijsterweg).

Projecten 2024	Vergroten Biodiversiteit	Klimaat-adaptief inrichten	Zorgen dat groen bijdraagt aan vitaliteit
Van Hengellaan, Chr.de Wetlaan (Trompenberg oost) - verbreden groene bermen			
Comes Oolenstraat, Hertog Aelbrechtstraat en Van Neijenrodestraat - aanplant nieuwe bomen (extra)			
Sterrelaan - aanplant nieuwe bomen en behoud bestaande goede bomen			
Lambertus Hortensiuslaan, Van Yssumlaan en De Rijklaan - aanbrengen groenvakken bij kruisingen			
Eikbosserweg - ecologisch inrichten plantsoen en bermen			
Busken Huetplein - aanleg wadi, biodiverse herinrichting plantsoen			
Diamantstraat - aanplant extra bomen			
Wisseloordlaan - aanleg groene bermen en extra bomen			
Janseniushof 36-62 - biodivers renoveren plantsoen			
Erasmuslaan thv garageboxen - biodivers renoveren plantsoen			

Hilversum
Mediastad